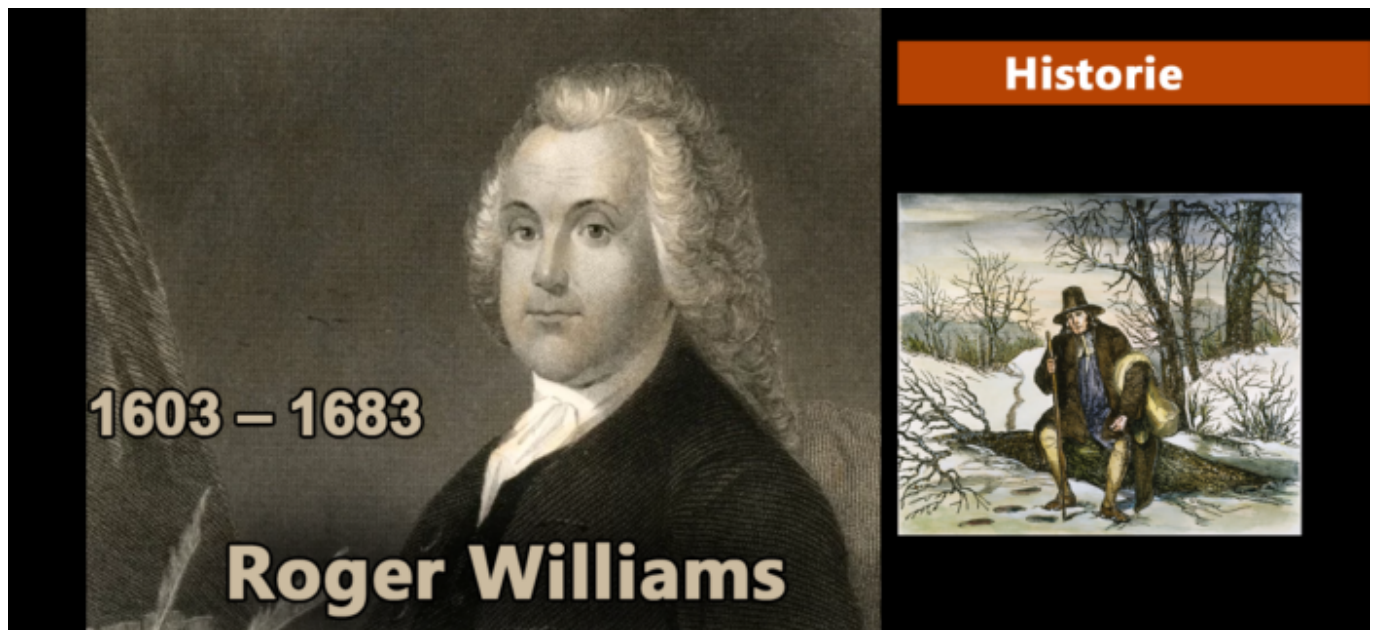

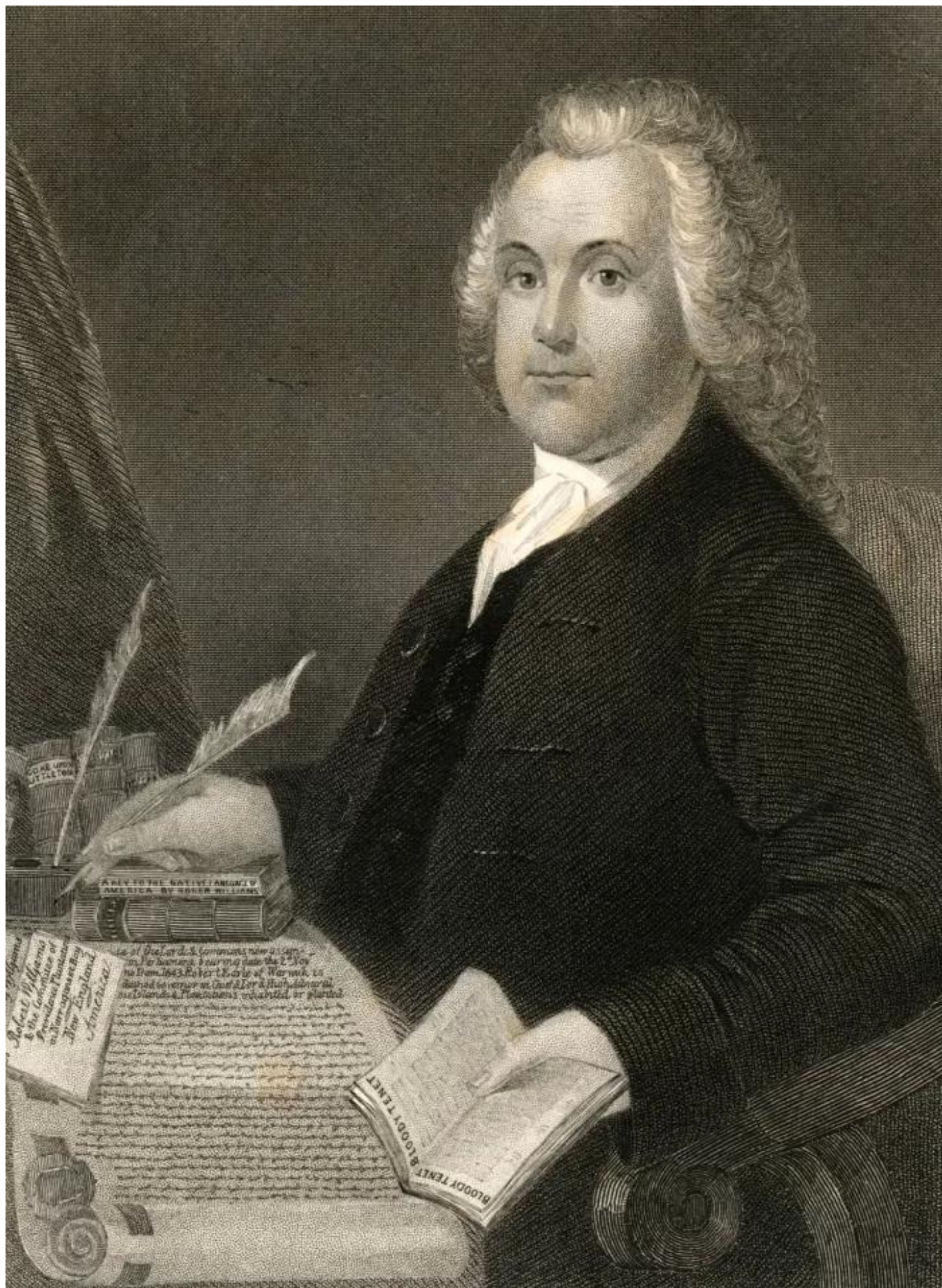
Roger Williams (1603 - 1683)

Historie

Roger Williams

(1603 - 1683)

Významná postava amerických dějin, jeden z duchovních otců americké demokracie.

Narodil se pravděpodobně v r. 1603 v Londýně v rodině drobného obchodníka. Díky patronátu, který

si nad ním vzal šlechtic Edward Coke, vystudoval práva a teologii na univerzitě v Cambridge. Tam také přišel do styku s idejemi puritánů, snažících se o očistu anglikánské církve.

Po studiích strávil rok jako rodinný kaplan u jiného šlechtice W.Marshama. Tam se nešťastně zamiloval do jedné z mladých šlechticů, ale byl tvrdě odmítnut jako příliš neurozený. V r. 1629 si vzal jednu ze služek tamního panství.

Definitivně se rozešel s anglikánským pojetím církve a jejím sepětím s vládnoucí mocí. V důsledku toho se na sklonku r. 1630 vydal na cestu do Nového světa. Přistál v Bostonu 5.2.1631. Bylo mu nabídnuto místo kazatele v jednom puritánském sboru, ale odmítl, neboť ten sbor se nedostatečně distancoval od oficiální církve.

Následující dva roky strávil v Plymouthu, kde příležitostně kázal, ale nebyl ordinován. V r. 1631 přijal místo kazatele ve sboru v Salemu. Ve svých kázáních a dalších veřejných projevech otevřeně kritizoval britskou koloniální politiku a církevní poklonkování vůči královské koruně.

Trval na principu odluky církve od státu a světské moci upíral právo trestat přestoupení prvních čtyř přikázání Desatera. Za to si vysloužil soudní proces, v němž byl 9.10.1635 odsouzen k vyhoštění a deportaci zpět do Anglie. Unikl však a skryl se na Angličany neobydleném území mimo kolonii Massachusetts.

V oné pustině založil osadu, kterou nazval Providence (Prozřetelnost). Živil se farmařením, lovem zvěře a obchodováním s Indiány. S nimi dobře vycházel, naučil se jejich jazyk a získal si jejich absolutní důvěru.

Postupně se k němu přidávali další uprchlíci jednak před pronásledováním ze strany koloniální správy, ale také ti, co byli disgustováni způsoby, kterými puritáni, někdejší kritici oficiální církve, začali v Nové Anglii budovat teokratickou společnost. Terorizovali nositele odlišných názorů stejným způsobem, jako oni sami byli kdysi persekuováni ve staré vlasti církví i korunou.

Když angličtí osadníci zahájili vyhlazovací války s Indiány za účelem získání dalších území, postavil se R. Williams důrazně na stranu obrany Indiánů.

Když v Anglii vypukla občanská válka, v níž byl svržen král a moci se ujal Oliver Cromwell, vyslali spoluobčané Providence Williamse v r. 1643 do Londýna, aby se tam pokusil dosáhnout legalizaci Providence, což se mu skutečně podařilo.

Za pomoci slavného básníka Johna Miltona si Williams sjednal vstup přímo ke Cromwellovi a s jeho podporou pak v parlamentu prosadil přijetí zakládající charty nové provincie Rhode Island s Providence coby hlavním městem. Tato nově vzniklá kolonie získala značnou nezávislost. R. Williams byl jmenován jejím guvernérem.

Od samého začátku prosazoval Williams ve své kolonii občanskou rovnoprávnost všech a náboženskou svobodu, jež zahrnovala dokonce i Indiány. Tato práva nechal zakotvit v přijaté ústavě.

Jeho osobní duchovní vývoj byl složitý a plný zvratů.

Vyrostl v anglikánské církvi a po studiích se stal anglikánským knězem, ale už v té době obdivoval názory puritánů. Tento obdiv ho přivedl do Ameriky.

Brzy však odhalil fanatismus puritánů, usazených v Nové Anglii, a jejich nesnášenlivost vůči jakýmkoli jiným náboženským názorům. V jejich teokratické společnosti církev a stát byly vlastně jedno a totéž.

Takže R. Williams podobně, jako nebyl ve svém anglikánské období pravověrným anglikánem, nebyl ani ve svém puritánském období pravověrným puritánem. Jeho touha po svobodě ducha ho přivedla až k soudu.

Ve své osadě Providence se pilně věnoval studiu Bible a dospěl k závěru, že křest nemluvnat je nebiblický. Zatoužil proto po křtu ponořením. Někdy v březnu 1639 byl pokřtěn Ezechielem Hollimanem, někdejším členem puritánského sboru v Salemu, který byl mezi těmi, co následovali Williamse do pustiny.

R. Williams pak pokřtil dalších deset spoluosadníků. Tím byl vytvořen první baptistický sbor na americké půdě. R. Williams však podobně jako pionýr baptismu John Smyth později zapochyboval o platnosti svého křtu. Vystoupil proto z tohoto prvního sboru a po celý zbytek života se sám nazýval „hledačem“.

R. Williams právě proto, že prožil složitý duchovní vývoj, když narážel na negativní stránky křesťanské praxe jak u oficiální církve, tak puritánů, kteří chtěli vybudovat modelovou křesťanskou společnost použitím moci, prosadil při vzniku pozdějšího státu Rhode Island úplnou náboženskou svobodu pro všechny včetně Indiánů.

Zákony Rhode Islandu se zabývaly pouze občanskými záležitostmi, právy i povinnostmi. Společnost byla řízena demokraticky hlasováním většiny v parlamentu. Byl tím položen důležitý základ pozdější americké demokracie při vzniku USA, kde došlo k přijetí zvláštního dodatku č. 1 k ústavě, vymezující svobodu vyznání a odluku církve od státu. Tvůrci tohoto dodatku se inspirovali m.j. právě ústavou státu Rhode Island.

Roger Williams stál na samém počátku tohoto vývoje. Stal se prorokem náboženské svobody a tolerance a v této roli také symbolem smyslu americké demokracie hned vedle Jeffersona či Lincolna a dalších.

Nebyl však racionalistickým myslitelem či politikem. Byl hluboce věřícím člověkem, který zasvětil svůj život poctivému studiu Bible a její interpretaci. Právě na základě této zkušenosti přišel k poznání, že žádný člověk si nemůže být jist svou formulací stran věčné pravdy do takové míry, aby ji vnutil do myslí a srdcí jiných lidí.

Roger Williams patřil k těm nepočetným poctivým křesťanům, kteří odmítli identifikovat své křesťanské vize s jejich světskými podobami v nějakém konkrétním politickém řádu či sociálním uspořádání. Věděl, že smysl života neleží někde na povrchu, nýbrž v jeho hlubinách a musí být neustále hledán.

Ve svém duchovním zápasu se vždy opíral vedle svého porozumění Písmu o citlivé svědomí, po celý život si byl vědom své vlastní omylnosti a nedůležitosti. Možná právě proto málokdo v americké historii požívá takové prestiže jako on.

Pavel Vychopeň

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)